

BARCHEM – Bosbegraafplaats Justine op de Kalenberg in Barchem. De procedure loopt al jaren en gaat vermoedelijk komend voorjaar de finale fase in. De gemeenteraad van Lochem neemt dan een besluit over een bestemmingsplanwijziging die het plan mogelijk moet maken. In een bericht in deze krant van vorige week werd duidelijk dat er ook enige tegenstand is. Het verzet is volgens de Stichting Beheer Landgoed de Kalenberg goeddeels gebaseerd op foute aannames en emoties. “We hebben echt hetzelfde belang. Behoud van een kwalitatief goede en veilige natuur”, zo klinkt het.

Het gedeelte van de Kalenberg waar de bosbegraafplaats moet komen (eigen foto)

Door Henri Bruntink

Voorzitter Derk Jan Verstand van de genoemde stichting én de Stichting Bosbegraafplaats Justine is heel pertinent: “Net als de mensen die in verzet zijn gekomen willen ook wij dat de natuur behouden blijft. Dat is ook onze opdracht. Onze statuten zijn 10 jaar geleden opgesteld door de Vereniging Woodbrookers Barchem en hierin staat dat we ons moeten inzetten voor beheer en ontwikkeling van het landgoed en dat we moeten zorgen voor veiligheid en duurzaamheid.

Vrijwilligers

Het beheer wordt sindsdien gedaan door 8 lokale vrijwilligers. Buiten een kleine jaarlijkse rijkssubsidie van ongeveer 1500 euro, in het kader van de Natuurschoonwet, zijn er nauwelijks inkomsten. Kosten zijn er wel. Zo kwam de provincie onlangs aankloppen dat een boom over de provinciale weg dreigde te vallen. “Die moesten we acuut laten verwijderen. Kosten voor kappen en herplant: 500 euro”, aldus Verstand.

“Dan gaat het dus over die veiligheid. Ook als een boom langs een wandelpad gevaarlijk wordt moet deze wijken. Dat is een van de redenen dat we geld nodig hebben. Want als we het onderhoud niet meer kunnen betalen is het bos mogelijk niet meer veilig en moeten we het afsluiten. We worden namelijk wel aansprakelijk gesteld als iemand een tak op z’n hoofd krijgt”, zo vervolgt de voorzitter.

Inkomsten

Net als veel andere landgoederen – ook van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer – kan een natuurbegraafplaats zorgen voor inkomsten waarmee beheer en onderhoud, maar ook verder ontwikkeling van de natuur, door kunnen gaan. Op de Kalenberg staan veel douglassparren die worden bedreigd door de letterzetterkever. Die bomen moeten op den duur worden vervangen.

Derk Jan Verstand zegt hierover: “Dat is een kans om het bos duurzamer en klimaatbestendiger te maken. We moeten toe naar bomen die beter tegen droogte en temperatuurstijging kunnen.” Kappen om plek te maken voor graven is niet of nauwelijks aan de orde. De initiatiefnemers worden in de beeldvorming hieromtrent niet erg geholpen door de eis van de provincie Gelderland dat elders 3 hectare bos moet worden ‘gecompenseerd’. Dat woord suggereert dat er bos verdwijnt en dat is dus niet het geval.

Larikslaan

Verstand: “De provincie Gelderland is extreem streng. Het is een beetje vreemde eis, dat als je probeert inkomsten te genereren, je wordt gedwongen om geld uit te geven voor een stuk grond en de beplanting daarvan.” Het gaat om een stuk grond aan de Larikslaan in Barchem. Dat wordt overigens op termijn ook weer openbaar bos. De omvang van het landgoed neemt hierdoor toe tot in totaal 20 hectare.

De plek op de berg is volgens Verstand bewust gekozen. “Het gaat om 3 hectare in een gedeelte van het bos waar nauwelijks iemand komt. Er loopt één wandelpad doorheen. De graven liggen ongeveer 10 meter van de meeste paden. En de graven zijn niet zichtbaar.” De stichting koos voor 250 graven per hectare. Volgens de regels hadden dat er ook 500 mogen zijn. In totaal komen er dus maximaal 750 graven op de Kalenberg, waarvan sommige voor urnen. Ze komen verspreid over vele jaren.” Veel mensen die nu zo’n graf kopen zijn nu nog maar op de helft van hun leven”, zo luidt de uitleg.

Garantie

“Dit is ook een geweldige manier om ervoor te zorgen dat de natuur behouden blijft. We verkopen de graven namelijk met de garantie op eeuwige grafrust. Dat moet ook een geruststellende gedachte zijn voor mensen die voor natuurbehoud pleiten. Dat doen wij ook”, aldus Verstand. Op dit moment is bij 0,63 procent van de uitvaarten in Nederland sprake van natuurbegraven. De schatting is dat het in Barchem om twee á drie uitvaarten per maand gaat. “En uitvaarten met honderden mensen komen tegenwoordig bijna niet meer voor. Het parkeren hebben we goed geregeld dus in Barchem gaan ze er vermoedelijk weinig van merken”, zo klinkt het.

Tegen mensen die bang zijn dat hun hond met een bot aan komt lopen zegt Verstand: “Je mag je hond daar niet los laten lopen, dus als je je aan de regels houdt gebeurt dat niet.” Gegraaf door wilde dieren ziet hij ook niet als een dreiging. “De Wet op de lijkbezorging eist een diepte van 65 centimeter. Zo diep komt geen gravend dier.”

Onderzoeken

De initiatiefnemer heeft 6 onafhankelijke onderzoeken laten doen. Tot bedenkingen heeft dit niet geleid. Elders is een belangrijk onderzoek is gedaan door Alterra uit Wageningen. Hieruit blijkt dat begraven in bosgebied geen negatieve invloed heeft op de natuur.

Ondertussen is de belangstelling al groot, zo meldt de voorzitter. Ook van Barchemers. “Er zijn er mensen die daar geboren en getogen zijn en die er ook willen sterven en begraven willen worden.” Aanstaande maandag is er een zogeheten open rondetafelgesprek waarbij de gemeenteraad, de initiatiefnemers en andere betrokkenen, via digitale weg, met elkaar van gedachten wisselen. Op het bestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingediend. Het college van B&W heeft daar nog niet op gereageerd. Op 16 februari nemen B&W een besluit en dan gaat een raadsvoorstel naar gemeenteraad. De verwachting is dat het snel daarna op de agenda van de raad komt.

bosbedraafplaatsjustine.nl

Arthur en Monique lopen elke werkdag zo'n 20 km naar hun werk

Vervolg van voorpagina
Door Arjen Dieperink